

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

29 Αυγούστου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5240

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 21/21-08-2023

Τροποποίηση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Διαχείριση της Σχολικής Μονάδας και Διά Βίου Μάθηση» ("School Management and Lifelong Learning").

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. τις διατάξεις του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις.» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88,

2. την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα»,

3. τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83), όπως τροποποιήθηκαν,

4. το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124),

5. τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189), όπως τροποποιήθηκε,

6. την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466),

7. την υπ' αρ. 1432/20-01-2023 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ «Έγκριση του Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ)» (Β' 392),

8. την υπ' αρ. 893/17.7.2018 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ «Ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με τίτλο «Διαχείριση της Σχολικής Μονάδας και Διά Βίου Μάθηση» («School Management and Lifelong Learning»)» (Β' 4150),

9. την υπ' αρ. 1127/21.12.2018 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ «Έγκριση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), με τίτλο «Διαχείριση της Σχολικής Μονάδας και Διά Βίου Μάθηση» («School Management and Lifelong Learning»)» (Β' 134/2019),

10. την υπ' αρ. 962/09-12-2021 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ «Τροποποίηση Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Διαχείριση της Σχολικής Μονάδας και Διά Βίου Μάθηση» ("School Management and Lifelong Learning")» (Β' 6487),

11. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 10η/17-05-2023),

12. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (15η συνεδρία 25-07-2023),

13. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

την τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Διαχείριση της Σχολικής Μονάδας και Διά Βίου Μάθηση» ("School Management and Lifelong Learning") από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

1.1 Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Διαχείριση της Σχολικής Μονάδας και Διά Βίου Μάθηση» είναι η κατάρτιση εξειδικευμένων επιστημόνων, ερευνητών, εκπαιδευτών, εκπαιδευτικών και στελεχών της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, ώστε αυτοί να μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας και στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης στους τομείς της Διαχείρισης και Ανάπτυξης Σχολικών Μονάδων, της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και της Διά Βίου Μάθησης.

1.2 Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διαχείριση της Σχολικής Μονάδας και Διά Βίου Μάθηση», μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών, στις εξής ειδικεύσεις:

1. «Διαχείριση και Ανάπτυξη της Σχολικής Μονάδας: Παιδαγωγικές και Διοικητικές Πρακτικές» ("School Management and Development: Educational and Administrative Practices") και

2. «Εκπαίδευση Ενηλίκων. Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» ("Adult Education. Continuing Education and Lifelong Learning").

1.3 Οι τίτλοι απονέμονται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών της Αγωγής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

1.4 Μαθησιακά αποτελέσματα, προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. ανά ειδίκευση:

1.4.1 Μαθησιακά αποτελέσματα ειδίκευσης «Διαχείριση και Ανάπτυξη της Σχολικής Μονάδας: Παιδαγωγικές και Διοικητικές Πρακτικές».

Όσον αφορά την ειδίκευση «Διαχείριση και Ανάπτυξη της Σχολικής Μονάδας: Παιδαγωγικές και Διοικητικές Πρακτικές», σκοπός της είναι η παραγωγή και η διάχυση της επιστημονικής γνώσης στο πεδίο της διαχείρισης και ανάπτυξης της σχολικής μονάδας, καθώς και η προαγωγή της επαγγελματικής ανάπτυξης των μεταπτυχιακών φοιτητών, ώστε να είναι ικανοί να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σύγχρονου σχολείου, είτε ως εκπαιδευτικοί είτε ως διοικητικά στελέχη της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι μεταπτυχιακές/οί φοιτήτριες/τές της ειδίκευσης «Διαχείριση και Ανάπτυξη της Σχολικής Μονάδας: Παιδαγωγικές και Διοικητικές Πρακτικές» θα είναι σε θέση, μεταξύ άλλων, να:

Α) ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΕΩΝ

- Διακρίνουν τις βασικές αρχές, λειτουργίες και στρατηγικές της σχολικής διοίκησης και να παρακολουθούν τις επιστημονικές εξελίξεις.

- Επικαιροποιούν θεμελιώδεις έννοιες της σχολικής καινοτομίας και ηγεσίας και του κριτικού επαγγελματικού αναστοχασμού.

- Αναλύουν τις αλλαγές του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος που επηρεάζουν το παιδαγωγικό και διοικητικό έργο της σχολικής μονάδας.

- Προσδιορίζουν το σχολικό περιβάλλον ως οργανισμό μάθησης.

Β) ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

- Αξιοποιούν τις δεξιότητες του σχεδιασμού - προγραμματισμού, και διαχείρισης του χρόνου στο πλαίσιο λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

- Διεκδικούν και διαδραματίζουν ρόλο στην κατάρτιση των σχολικών προγραμμάτων.

- Εντοπίζουν δυνατότητες και ευκαιρίες στο πλαίσιο ανάπτυξης της σχολικής μονάδας και διαχειρίζονται με επιτυχία τη σχολική καθημερινότητα.

- Αξιολογούν την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου και εφαρμόζουν σχέδια διαρκούς βελτίωσής του.

- Αναμορφώνουν και βελτιώνουν τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις και πρακτικές, οι οποίες εφαρμόζονται στο πλαίσιο της εκπαίδευσης.

Γ) ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

- Αντιμετωπίζουν τη σχολική μονάδα ως κοινότητα διαρκούς μάθησης και ανάπτυξης των επαγγελματικών δυνατοτήτων και είναι δεκτικοί στην αλλαγή.

- Συμμετέχουν στη διαμόρφωση σχολικής κουλτούρας και κλίματος συμπερίληψης.

- Αξιοποιούν τον προσωπικό στοχασμό και αναστοχασμό και την εποικοδομητική αυτοκριτική σε ζητήματα διοικητικής και παιδαγωγικής λειτουργίας του σχολείου.

- Συμμετέχουν ενεργά ως μέλη του συλλόγου διδασκόντων της σχολικής μονάδας και της σχολικής κοινότητας.

1.4.2 Μαθησιακά αποτελέσματα ειδίκευσης «Εκπαίδευση Ενηλίκων. Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

Όσον αφορά την ειδίκευση «Εκπαίδευση Ενηλίκων. Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», σκοπός της είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης επί των θεωρητικών προσεγγίσεων της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και των πρακτικών εφαρμογών της, καθώς και η κατάρτιση εξειδικευμένων Εκπαιδευτών Ενηλίκων που θα μπορούν να στελεχώνουν αποτελεσματικά τις δομές της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι μεταπτυχιακές/οί φοιτήτριες/τές της ειδίκευσης «Εκπαίδευση Ενηλίκων. Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» θα είναι σε θέση, μεταξύ άλλων, να:

Α) ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΕΩΝ

- Διαμορφώνουν μια ολοκληρωμένη εικόνα του θεσμικού πλαισίου της Διά βίου μάθησης, της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης τόσο στη χώρα μας όσο και σε άλλες χώρες.

- Σκιαγραφούν την εθνική και ευρωπαϊκή πολιτική Διά βίου μάθησης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων και αναγνωρίζουν τις καινοτόμες προσεγγίσεις.

- Αναγνωρίζουν το πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων ως διακριτό θεωρητικό πεδίο καθώς και τις κεντρικές θεωρίες που το διέπουν.

- Συσχετίζουν τη Διά Βίου Μάθηση, την Εκπαίδευση Ενηλίκων με τη μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση και αντιλαμβάνονται τις διαφορές με την τυπική εκπαίδευση.

- Αναγνωρίζουν το πεδίο εφαρμογής της Διά βίου μάθησης και της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και ειδικά σε ζητήματα εκπαιδευτικής και εργασιακής ένταξης.

Β) ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

- Συνδέουν την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση με την αγορά εργασίας.

- Αξιοποιούν το προφίλ και τα προσόντα του εκπαιδευτή ενηλίκων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

- Αναπτύσσουν δεξιότητες σχετικές με την επικοινωνία και τη διαχείριση προβλημάτων στην ομάδα μάθησης.

- Προσφέρουν τεχνογνωσία για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων μη τυπικής εκπαίδευσης και ειδικά επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- Εφαρμόζουν βιωματικές δραστηριότητες (π.χ. ομάδες εργασίας, μικροδιδασκαλίες), οι οποίες προωθούν την αναθεώρηση του τρόπου σκέψης και των εφαρμοζόμενων πρακτικών στη μη τυπική εκπαίδευση και στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, τον κριτικό αναστοχασμό και την ανατροφοδότηση.

Γ) ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

- Εστιάζουν στην αντιμετώπιση δυσλειτουργικών παραδοχών, προκαταλήψεων και στερεοτύπων σχετικά με την επαγγελματική και εργασιακή ένταξη.

- Συνεισφέρουν στη διαμόρφωση μίας κουλτούρας συμπερίληψης.

- Αντιλαμβάνονται και καλλιεργούν μεθόδους και εργαλεία προσωπικού στοχασμού, αναστοχασμού και εποικοδομητικής αυτοκριτικής.

- Υποκινούν την ανοικτή επικοινωνία, τον διάλογο και τη δεκτικότητα της αλλαγής.

ΑΡΘΡΟ 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τον ν. 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο Τμήματος αρμόδια όργανα είναι:

2.2.1 Η Συνέλευση του Τμήματος. Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τον/την Διευθυντή/τρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής κάθε Π.Μ.Σ. του Τμήματος,

γ) εισηγείται εκπροσώπους για τον ορισμό των Επιτροπών Προγραμμάτων Σπουδών των ΔΠΜΣ στα οποία συμμετέχει το Τμήμα,

δ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

ε) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο σε Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

στ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ζ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

η) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

θ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου του Τμήματος,

ι) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. δ) και στ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

2.2.2 Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον/την Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. της του Τμήματος και ομότιμους καθηγητές/τριες, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

2.2.3 Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.3 Γραμματειακή υποστήριξη Π.Μ.Σ.

α) Η Γραμματεία του Τμήματος είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

β) Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος ορίζει υπάλληλο ή υπαλλήλους - ανάλογα με τον αριθμό των Π.Μ.Σ. και τον φόρτο εργασίας - ως αρμόδιο/ους για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

γ) Το Π.Μ.Σ. έχει ιδίους πόρους και μπορεί να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστοασία της Γραμματείας του Τμήματος.

ΑΡΘΡΟ 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί/ές: [1] πτυχιούχοι Τμημάτων και Σχολών των Ελληνικών Πανεπιστημίων, [2] πτυχιούχοι Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου, [3] πτυχιούχοι αντίστοιχων Τμημάτων αναγνωρισμένων ανώτατων τριτοβάθμιων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής ή χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τριάντα πέντε (35) ανά ειδικευση, εβδομήντα (70) συνολικά. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλοποιητική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

3.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ'έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

3.4 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

ΑΡΘΡΟ 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

4.2 Κάθε Μάιο με απόφαση της Συνέλευσης του Π.Τ.Δ.Ε. του Ε.Κ.Π.Α. δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ίδρυματος προκήρυξη για την

εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

4.3 Η Συντονιστική Επιτροπή ορίζει επιτροπή επιλογής εισακτέων, η οποία αποτελείται τουλάχιστον από τρία μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής (οι υποψήφιοι μπορούν να αναζητήσουν το αντίστοιχο έντυπο αίτησης από την ιστοσελίδα του ΠΤΔΕ www.primedu.uoa.gr ή/και την ιστοσελίδα του ΠΜΣ <https://managelifelearn.primedu.uoa.gr/>).

- Βιογραφικό σημείωμα τύπου EUROPASS [τροποποιημένη μορφή του βιογραφικού σημειώματος EUROPASS για τις ανάγκες υποψηφιότητας στο Π.Μ.Σ. (οι υποψήφιοι μπορούν να αναζητήσουν και να συμπληρώσουν την αναφερόμενη φόρμα από την ιστοσελίδα του ΠΤΔΕ ή την ιστοσελίδα του ΠΜΣ)].

- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.
- Πρόσφατη φωτογραφία, στην οποία να αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου.

- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών (ευκρινές φωτοαντίγραφο από το πρωτότυπο έγγραφο).

- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων στην οποία να αναγράφεται και ο βαθμός του πτυχίου (ευκρινές φωτοαντίγραφο από το πρωτότυπο έγγραφο).

- Πιστοποιητικό κατοχής μίας ξένης γλώσσας από τις γλώσσες της Ε.Ε. επιπέδου τουλάχιστον Β2 (ευκρινές φωτοαντίγραφο από το πρωτότυπο έγγραφο επικυρωμένο από την εκδούσα αρχή ή δικηγόρο).

- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψηφίους, οι οποίοι επιθυμούν να συμμετέχουν στο ΠΜΣ.

- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (ευκρινές φωτοαντίγραφο από το πρωτότυπο έγγραφο).

Πρόσθετα δικαιολογητικά που μπορούν να υποβληθούν και να αξιολογηθούν είναι:

- Άλλα πτυχία Α.Ε.Ι. (ευκρινή φωτοαντίγραφα από τα πρωτότυπα έγγραφα).

- Δύο πρόσφατες συστατικές επιστολές κατά προτίμηση από μέλη Δ.Ε.Π. (δεν απαιτούνται από τους αποφοίτους του ΠΤΔΕ του ΕΚΠΑ).

- Πιστοποιητικά κατοχής και άλλης (πέραν της μίας) ξένης γλώσσας σε επίπεδο τουλάχιστον αυτού της απαιτούμενης πιο πάνω ξένης γλώσσας χώρας της Ε.Ε. (ευκρινή φωτοαντίγραφα από το πρωτότυπο έγγραφο επικυρωμένο από την εκδούσα αρχή ή δικηγόρο).

- Αντίγραφο διπλωματικής ή πτυχιακής εργασίας, αν υπάρχει.

- Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικευσης (ευκρινές φωτοαντίγραφο από το πρωτότυπο έγγραφο).

- Διδακτορικό Δίπλωμα (ευκρινές φωτοαντίγραφο από το πρωτότυπο έγγραφο).

- Βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά σεμιναρίων τουλάχιστον εξαμηνιαίας διάρκειας (ευκρινή φωτοαντίγραφα από τα πρωτότυπα έγγραφα).

• Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν (ευκρινή αντίγραφα).

• Επίσης, πιστοποιητικό γνώσης Η/Υ, τυχόν επαγγελματική εμπειρία και κάθε άλλο έργο ή ερευνητική δραστηριότητα συνεκτιμώνται κατά την επιλογή του υποψηφίου.

4.5 Για τους/τις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

• το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,

• ο/η φοιτητής/τρια να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

4.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

• Βαθμός πτυχίου, βαθμός σε προπτυχιακά μαθήματα συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το Π.Μ.Σ. και βαθμός της πτυχιακής ή διπλωματικής εργασίας (εάν υπάρχει) (ποσοστό μέχρι 10%).

• Πτυχίο στις Επιστήμες της Αγωγής (ποσοστό μέχρι 5%).

• Περισσότερα του ενός πτυχία Α.Ε.Ι. (ποσοστό μέχρι 5%).

• Γνώση άλλων ξένων γλωσσών (ποσοστό 5%).

• Ερευνητική δραστηριότητα ή/και επιστημονικές δημοσιεύσεις (ποσοστό μέχρι 10%).

• Κατοχή μεταπτυχιακού διπλώματος (μέχρι 5%).

• Κατοχή διδακτορικού διπλώματος (ποσοστό μέχρι 5%).

• Επιμορφωτικά σεμινάρια τουλάχιστον εξαμηνιαίας διάρκειας (ποσοστό μέχρι 5%).

• Προφορική συνέντευξη στην τριμελή επιτροπή εισακτέων (ποσοστό 50%).

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η επιτροπή επιλογής εισακτέων καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες/ούσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμίσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ούσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

ΑΡΘΡΟ 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

5.2 Υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,

β) οι φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) οι φοιτητές που είναι παράλληλα αθλητές και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

γα) για όσα έτη καταλαμβάνουν διάκριση 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή αγωνίζονται σε ομάδες των δύο (2) ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά αθλήματα ή συμμετέχουν ως μέλη εθνικών ομάδων σε πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, παγκόσμια πρωταθλήματα ή άλλες διεθνείς διοργανώσεις υπό την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, ή

γβ) συμμετέχουν έστω άπαξ, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα σπουδών για το οποίο αιτούνται την υπαγωγή τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης, σε ολυμπιακούς, παραολυμπιακούς αγώνες και ολυμπιακούς αγώνες κωφών. Οι φοιτητές της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, μετά από αίτησή τους που εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής.

Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει τα οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

5.3 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η παράταση δεν υπερβαίνει τον αριθμό εξαμήνων της κανονικής φοίτησης του Π.Μ.Σ. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

5.4 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση του Τμήματος, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδει-

κνούνται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.5 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος.

ΑΡΘΡΟ 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1 Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το Χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

6.2 Για την απόκτηση διπλώματος του Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά 120 πιστωτικές μονάδες (ECTS). Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε

εβδομαδιαία βάση, διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα, περιλαμβάνουν δε κατά περίπτωση σεμινάρια και εργαστηριακές ασκήσεις με φόρτο εργασίας που αντιστοιχεί σε 7,5 πιστωτικές μονάδες.

6.3 Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η Ελληνική ή κατά περίπτωση η Αγγλική.

6.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6.5 Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο 4ο εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με τριάντα (30) ECTS.

6.6 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή/και εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.

6.7 Τα προσφερόμενα μαθήματα για κάθε ειδίκευση είναι δεκατρία (13), με συνολικό αριθμό ECTS εκατόν είκοσι (120). Σε αυτά περιλαμβάνονται δέκα (10) υποχρεωτικά μαθήματα με 7,5 ECTS το καθένα, δύο (2) μαθήματα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά με 7,5 ECTS το καθένα και η διπλωματική εργασία η οποία αντιστοιχεί σε 30 ECTS. Τα 12 μαθήματα διδάσκονται στα τρία πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο (τέταρτο) αφιερώνεται στη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας.

Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

Ειδίκευση: «Διαχείριση και Ανάπτυξη της Σχολικής Μονάδας: Παιδαγωγικές και Διοικητικές Πρακτικές»			
Α' εξάμηνο			
Μαθήματα	Υποχρεωτικό/ Επιλογή	Διδ. ώρες	ECTS
Ψυχοπαιδαγωγική	(Υ)	39	7.5
Μεθοδολογία Έρευνας	(Υ)	39	7.5
Διαχείριση και Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού της Σχολικής Μονάδας	(Υ)	39	7.5
Εισαγωγή στη Διοίκηση Σχολικών Μονάδων	(Υ)	39	7.5
Σύνολο		156	30
Β' εξάμηνο			
Μαθήματα	Υποχρεωτικό/ Επιλογή	Διδ. ώρες	ECTS
Ο Εκπαιδευτικός ως Επαγγελματίας	(Υ)	39	7.5
Σχολική Ηγεσία και Βελτίωση της Σχολικής Μονάδας	(Υ)	39	7.5
Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση Ι	(Υ)	39	7.5
*Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα	(Ε)	39	7.5
Σύνολο		156	30
Γ' εξάμηνο			
Μαθήματα	Υποχρεωτικό/ Επιλογή	Διδ. ώρες	ECTS
Ψυχοκοινωνική και Παιδαγωγική Καθοδήγηση Σχολικών Μονάδων	(Υ)	39	7.5

Κοινωνική Παιδαγωγική	(Υ)	39	7.5
Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	(Υ)	39	7.5
*Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα	(Ε)	39	7.5
Σύνολο		156	30
Δ'εξάμηνο			
Μαθήματα		Διδ. ώρες	ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας		—	30
Σύνολο			30

*Μαθήματα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά της Ειδίκευσης «Διαχείριση και Ανάπτυξη της Σχολικής Μονάδας: Παιδαγωγικές και Διοικητικές Πρακτικές» (επιλέγονται δύο)

1. Ζητήματα βελτίωσης της Οργανωσιακής Ζωής της Σχολικής Μονάδας
2. Ψυχοκοινωνιολογία του Σχολείου
3. Ενταξιακή Εκπαίδευση
4. Καινοτομία και Δημιουργικότητα στην Εκπαίδευση
5. Διαχείριση της Σχολικής Τάξης
6. Εφαρμογές Αρχών Οργανωσιακής Συμπεριφοράς και Εργασιακής Ψυχολογίας στην Εκπαιδευτική Διαδικασία
7. Επίκαιρα Ζητήματα στην Εκπαίδευση
8. Η Ελληνική Γλώσσα στο Σύγχρονο Πολυπολιτισμικό Σχολείο: Σχεδιασμός, Μεθοδολογία, Πρακτικές

Ειδίκευση: «Εκπαίδευση Ενηλίκων. Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Διά βίου Μάθηση»

Α' εξάμηνο

Μαθήματα	Υποχρεωτικό/ Επιλογή	Διδ. ώρες	ECTS
Μεθοδολογία Έρευνας	(Υ)	39	7.5
Σύγχρονες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις	(Υ)	39	7.5
Διδακτική Μεθοδολογία	(Υ)	39	7.5
Θεωρίες της Εκπαίδευσης Ενηλίκων	(Υ)	39	7.5
Σύνολο		156	30

Β' εξάμηνο

Μαθήματα	Υποχρεωτικό/ Επιλογή	Διδ. ώρες	ECTS
Ψυχοπαιδαγωγική	(Υ)	39	7.5
Επαγγελματική Αυτονομία και Επαγγελματική Εξέλιξη του Εκπαιδευτικού/ Εκπαιδευτή	(Υ)	39	7.5
Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες. Κοινωνικός Αποκλεισμός και Διά Βίου Μάθηση	(Υ)	39	7.5
*Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα	(Ε)	39	7.5
Σύνολο		156	30

Γ' εξάμηνο

Μαθήματα	Υποχρεωτικό/ Επιλογή	Διδ. ώρες	ECTS
Σχεδιασμός και Εκτέλεση Μικροδιδασκαλίας	(Υ)	39	7.5
Μετασχηματίζουσα Μάθηση και Τέχνη στην Εκπαίδευση Ενηλίκων	(Υ)	39	7.5
Καινοτόμες Πολιτικές και Πρακτικές στην Εκπαίδευση Ενηλίκων	(Υ)	39	7.5
*Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα	(Ε)	39	7.5
Σύνολο		156	30

Δ'εξάμηνο			
Μαθήματα		Διδ. ώρες	ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας		—	30
Σύνολο		—	30

*Μαθήματα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά της Ειδίκευσης «Εκπαίδευση Ενηλίκων. Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Διά βίου Μάθηση»

1. Σχεδιασμός, Εφαρμογή και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

2. Η Ομάδα Μάθησης στην Εκπαίδευση Ενηλίκων.

3. Ενταξιακή Εκπαίδευση.

4. Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Επιμόρφωση Ενηλίκων και Αγορά Εργασίας.

5. Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός στην Εκπαίδευση Ενηλίκων.

6. Εφαρμογή των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση Ενηλίκων και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.

7. Καινοτομία και Δημιουργικότητα στην Εκπαίδευση.

8. Διαπολιτισμική Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Μειονοτήτων.

Η ανακατανομή των μαθημάτων στα εξάμηνα γίνεται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής.

6.8. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

• Ψυχοπαιδαγωγική

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει ενδεικτικά τα εξής: Έννοια και περιεχόμενο της ψυχοπαιδαγωγικής, Σύγκριση με άλλους συναφείς όρους, Θεωρητικές και ιδεολογικές προσεγγίσεις στην ψυχοπαιδαγωγική, Θεωρίες της Αγωγής, Ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου, Ζητήματα γνωστικής και κοινωνικής ανάπτυξης, Παιδί και μάθηση στη σχολική ηλικία, Κοινωνικοποίηση και Προσαρμογή στο σχολείο, Μαθητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, Διαχείριση της Πολυπολιτισμικότητας, Μάθηση και ατομικές διαφορές, Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή, Καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής.

• Μεθοδολογία Έρευνας

Το περιεχόμενο του μαθήματος αναφέρεται στα στάδια διεξαγωγής μιας επιστημονικής εργασίας, καθώς και σε προσεγγίσεις, μεθόδους και τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην επιστημονική έρευνα. Ειδικότερα, το μάθημα πραγματεύεται τις παρακάτω θεματικές: Βασικές έννοιες της Μ.Ε.Ε. (π.χ. πληθυσμός, μέθοδοι δειγματοληψίας, μεταβλητές, υποθέσεις, τιμές), Είδη επιστημονικών ερευνών, Πορεία ερευνητικής εργασίας, Δεοντολογία-Ηθική επιστημονικής έρευνας, Μέθοδοι Επιστημονικής Έρευνας (π.χ. βιβλιογραφική μέθοδος, παρατήρηση, ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, πείραμα, κοινωνιόγραμμα, τεστ, ανάλυση περιεχομένου), Διεξαγωγή και Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας - Στάδια Πορείας, Τρόποι γραφής βιβλιογραφικών παραπομπών, σημειώσεων-υποσημειώσεων, παραθέσεων και αναφορών.

• Διαχείριση και Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού της Σχολικής Μονάδας

Το μάθημα έχει ως βασικό σκοπό να κατανοήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές σε βάθος: α) τη σημαντικότητα των σύγχρονων επιστημονικών θεωριών, β) τις βασικές λειτουργίες της διαχείρισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της εκπαίδευσης και γ) τις πρακτικές

ανάπτυξης γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των στελεχών της εκπαίδευσης, ώστε να ανταποκριθούν με επιτυχία στους στρατηγικούς στόχους της εκπαίδευσης ως προς τη διαχείριση και ανάπτυξη του εκπαιδευτικού δυναμικού τους στις σχολικές μονάδες. Ενδεικτικό Περιεχόμενο:

1. Βασικές λειτουργίες της διαχείρισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στην εκπαίδευση.

2. Υποδοχή και ένταξη του εκπαιδευτικού προσωπικού της σχολικής μονάδας.

3. Η εκπαίδευση και η επιμόρφωση ως μέτρο ανάπτυξης του εκπαιδευτικού προσωπικού της σχολικής μονάδας.

4. Η λειτουργία της αξιολόγησης και τα είδη αξιολόγησης του εκπαιδευτικού προσωπικού και η διεθνής εμπειρία.

5. Επικοινωνία, μορφές και μέσα επικοινωνίας του ανθρώπινου δυναμικού.

6. Παρακίνηση του ανθρώπινου δυναμικού: συστήματα κινήτρων, μορφές και είδη παρακίνησης - πρακτικές.

7. Ειδικά θέματα διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού της εκπαίδευσης: Υγιεινή, ασφάλεια, συνθήκες εργασίας, εργασιακές σχέσεις.

• Εισαγωγή στη Διοίκηση των Σχολικών Μονάδων

Το μάθημα έχει ως βασικό σκοπό τη μελέτη, την προσέγγιση και την ανάλυση των οργανωτικών και διοικητικών φαινομένων στο περιβάλλον των εκπαιδευτικών οργανισμών και μονάδων, ώστε οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να είναι σε θέση να κατανοήσουν σε βάθος: α) τις βασικές οργανωτικές θεωρίες και τα χαρακτηριστικά τους, β) τη διεθνή δυναμική της επιστημονικής έρευνας, εστιασμένη στη μελέτη του οργανωτικού και διοικητικού φαινομένου στις εκπαιδευτικές μονάδες, γ) τις λειτουργίες της εκπαιδευτικής διοίκησης, δ) τις επιμέρους εξειδικεύσεις αυτών των λειτουργιών και ε) τους πρακτικούς τρόπους εφαρμογής τους στις σχολικές οργανώσεις (μονάδες).

Ενδεικτικό Περιεχόμενο

1. Βασικές επιστημονικές προσεγγίσεις της επιστημονικής διοίκησης.

2. Μελέτη των οργανωτικών και διοικητικών φαινομένων στο περιβάλλον των εκπαιδευτικών οργανισμών.

3. Μελέτη των χαρακτηριστικών της στρατηγικής διοίκησης και εφαρμογή τους στην ανάλυση, τη διερεύνηση και την αξιολόγηση του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος των εκπαιδευτικών μονάδων.

4. Μελέτη και εφαρμογή των χαρακτηριστικών της λειτουργίας του σχεδιασμού και προγραμματισμού στις εκπαιδευτικές μονάδες.

5. Μελέτη και εφαρμογή των εναλλακτικών πολιτικών και τεχνικών λήψης αποφάσεων στα συλλογικά όργανα των σχολικών μονάδων.

6. Μελέτη και ανάλυση των τύπων και μορφών διοίκησης των σχολικών μονάδων.

7. Μελέτη και ανάλυση των χαρακτηριστικών εποπτείας και συντονισμού του διοικητικού έργου.

8. Ανάλυση της οργανωτικής και διοικητικής δομής του εκπαιδευτικού συστήματος.

• Ο Εκπαιδευτικός ως Επαγγελματίας

Σκοπός του μαθήματος είναι η επιστημονική παρουσίαση και θεώρηση του εκπαιδευτικού ως επαγγελματία, καθώς και η στοιχειοθέτηση του ρόλου του στον 21ο αιώνα. Αναλύονται και συζητούνται θέματα που αφορούν την καθημερινή πρακτική του εκπαιδευτικού στο σχολείο και τη σχέση του με οργανισμούς και οργανωμένες ομάδες εκτός αυτού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων που οφείλει να διαθέτει ένας επιτυχημένος εκπαιδευτικός, όπως επίσης στην αναγνώριση της σπουδαιότητας σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης κατάλληλων προληπτικών προγραμμάτων ή/και εκπαιδευτικών παρεμβάσεων για την υποστήριξη του συνόλου των μαθητών και ιδιαίτερα εκείνων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, με σκοπό τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής όλων των παιδιών στην εκπαίδευση.

• Σχολική Ηγεσία και Σχολική Βελτίωση της Σχολικής Μονάδας

Το μάθημα έχει ως βασικό σκοπό να κατανοήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές σε βάθος: α) τις διαστάσεις που έχει σήμερα ο ρόλος του σχολικού ηγέτη στη βελτίωση της σχολικής μονάδας, β) τις προϋποθέσεις για την επαγγελματικοποίηση του σχολικού ηγέτη, γ) τους λόγους και τους τρόπους επαγγελματικοποίησής τους και δ) τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που πρέπει να κατέχει, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ως επαγγελματίας του είδους και ως σχολικός ηγέτης να αποτελεί πυλώνα της σχολικής βελτίωσης.

Ενδεικτικό περιεχόμενο

1. Σχολική αποτελεσματικότητα και σχολική βελτίωση.

2. Σχολική βελτίωση με έμφαση στη σχολική ηγεσία.

3. Η επαγγελματικοποίηση του Διευθυντή σχολικής μονάδας σήμερα: Οι λόγοι και οι τρόποι.

4. Ο δημόσιος λόγος των διεθνών οργανισμών για τη σχολική ηγεσία.

5. Τα μοντέλα της σχολικής ηγεσίας.

6. Οι πρακτικές των αποτελεσματικών ηγετών.

7. Οι επαγγελματικές γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες των επιτυχημένων σχολικών ηγετών.

8. Η σύγχρονη σχολική ηγεσία στα εθνικά περιβάλλοντα των χωρών της ευρωπαϊκής ένωσης.

9. Η επιλογή και η ανάπτυξη των ηγετών στελεχών της εκπαίδευσης σε χώρες μέλη της ευρωπαϊκής ένωσης.

• Διδακτική Μεθοδολογία

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τα εξής: Το πρόβλημα της συγκεκριμενοποίησης των σκοπών σε διδακτικούς στόχους, Οργάνωση και διεξαγωγή της διδακτικής πράξης, Προγραμματισμός-Σχεδιασμός-Αξιολόγηση της διδασκαλίας, Διαπροσωπικές σχέσεις στη σχολική τάξη, Εναρκτήρια Συνάντηση: σκοπός και αναμενόμενα αποτελέσματα, Σύγχρονα μοντέλα διδασκαλίας, Η στρατηγική της διδακτικής πράξης, Ομαδοκεντρική διδασκαλία και μάθηση, Η καλλιέργεια της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής τάξης, θεωρίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων πειθαρχίας, Ομοιογένεια και ανομοιογένεια της σχολικής τάξης, Τεχνολογία και διδακτική πράξη, Παιδαγωγική της ένταξης, Ο σύγχρονος εκπαιδευτικός, Διαχείριση της Σχολικής Τάξης: πρόληψη και παρέμβαση, Διάλογος-Ερώτηση στην Τάξη, Ποιότητα και Αποτελεσματικότητα στην Εκπαίδευση.

• Ψυχοκοινωνική και Παιδαγωγική Καθοδήγηση Σχολικών Μονάδων

Ως σύγχρονοι ευφυείς και μανθάνοντες οργανισμοί οι σχολικές μονάδες οφείλουν να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας. Στις προκλήσεις αυτές οι σχολικές μονάδες αντιδρούν με διαφορετικό τρόπο λόγω της ιδιουσστημικής οργανωσιακής τους οντολογίας και ανάπτυξης που ευνοεί τη συστηματική και προθετική αλλαγή με στόχο μια βελτιωμένη κατάσταση λειτουργίας. Για να το πετύχουν αυτό οι σχολικές μονάδες, οφείλουν να αυτο-οργανωθούν σε χρονικό, υλικό, επαγγελματικό, μαθησιακό, πιστοποιητικό, ελεγκτικό και αξιολογικό επίπεδο. Στο μάθημα παρουσιάζονται και αξιολογούνται θεωρίες και μοντέλα σχολικής ανάπτυξης ως αυτοκαθοδηγητικής διαδικασίας με έμφαση στη συστημική κατανόηση και την αξιοποίησή της στην παιδαγωγική οργανωσιακή πράξη ως διεργασία εντελούς διαφοροποίησης και διαρκούς αυτοποίησης.

• Κοινωνική Παιδαγωγική

Το μάθημα αυτό στόχο έχει να συζητήσει τις κοινωνιο-ψυχολογικές βάσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τις βασικές θεωρίες δημιουργίας και μείωσης της προκατάληψης, στερεοτύπων και διακρίσεων και τις εφαρμογές τους στο εκπαιδευτικό πλαίσιο, θα συζητηθεί το φαινόμενο της μετανάστευσης από τη σκοπιά της μειονότητας και της πλειοψηφίας, αλλά και το φαινόμενο των εθνοτικών συγκρούσεων και τον ρόλο που το εκπαιδευτικό σύστημα μπορεί να διαδραματίσει στην εδραίωση της ειρήνης μέσα από πρακτικές εφαρμογές των θεωριών που θα συζητηθούν, θα γίνει, επίσης, εξειδικευμένη συζήτηση για τον ρόλο των συμβούλων στο εκπαιδευτικό σύστημα, τον νόμο ειδικής εκπαίδευσης, τη σχέση ιδεολογίας και εκπαιδευτικής πολιτικής αλλά και τη διαμόρφωση παρεμβατικών προγραμμάτων σε σχέση με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση.

• Εφαρμογές Αρχών Οργανωσιακής Συμπεριφοράς και Εργασιακής Ψυχολογίας στην Εκπαιδευτική Διαδικασία

Το μάθημα «Εφαρμογές Αρχών Οργανωσιακής Συμπεριφοράς και Εργασιακής Ψυχολογίας στην Εκπαιδευτική Διαδικασία» παρουσιάζει το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο μέσω θεωρητικών και εφαρμοσμένων προσεγγίσεων και σύγχρονων μοντέλων από τους χώρους τόσο της Ψυχολογίας και της Εκπαιδευτικής Διοίκησης όσο και της Κοινωνιολογίας, της Επικοινωνίας και των Πολιτικών Επιστημών. Βασίζεται στην ανάγκη και το επιστημονικό ενδιαφέρον να μελετηθεί συστηματικά η ανθρώπινη συμπεριφορά στο εκπαιδευτικό εργασιακό πλαίσιο, καθώς και στο να περιγραφούν αναλυτικά οι συνθήκες εργασίας στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Έτσι, με την κατάλληλη, κατά περίπτωση, παρέμβαση στις υφιστάμενες συνθήκες επιδιώκεται η βελτίωση των γενικότερων επιπέδων εργασιακής ευεξίας και ικανοποίησης των εκπαιδευτικών με άμεσο επακόλουθο συχνά και την αύξηση των προσωπικών τους ρυθμών αποδοτικότητας και ό,τι μπορεί να σημαίνει αυτό για τους τελικούς αποδέκτες των υπηρεσιών τους, τους μαθητές τους.

• Ζητήματα βελτίωσης της Οργανωσιακής Ζωής της Σχολικής Μονάδας

Το μάθημα έχει ως βασικό σκοπό να κατανοήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές σε βάθος την ανθρώπινη συμπεριφορά στους οργανισμούς και ειδικότερα στο χώρο των εκπαιδευτικών οργανώσεων και σχολικών μονάδων. Ειδικότερος σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή, η εξήγηση, η ερμηνεία, η πρόβλεψη και ο έλεγχος της ανθρώπινης συμπεριφοράς, καθώς και των παραμέτρων που επηρεάζουν την απόδοση του ανθρώπινου δυναμικού στο εκπαιδευτικό εργασιακό περιβάλλον.

Ενδεικτικό Περιεχόμενο

1. Θεωρίες ανθρώπινης συμπεριφοράς.
2. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του ατόμου.
3. Οργανωσιακές διαδικασίες.
4. Εργασιακή κουλτούρα και σχολικό κλίμα.
5. Δυναμική των ομάδων και η αποτελεσματική λειτουργία τους στις σχολικές μονάδες.
6. Θεωρίες Παρακίνησης/Ανθρώπινες ανάγκες και κίνητρα.
7. Διαχείριση της αλλαγής στην εκπαίδευση.
8. Το φαινόμενο των συγκρούσεων ως στοιχείο της ανθρώπινης συμπεριφοράς στον εκπαιδευτικό εργασιακό χώρο.
9. Μορφές και είδη αποτελεσματικής επικοινωνίας στην Εκπαίδευση.

• Ψυχοκοινωνιολογία του Σχολείου

Το μάθημα πραγματεύεται θεωρίες και μοντέλα της σχολικής κοινωνικοποίησης, καθώς και ζητήματα που αφορούν τις σχέσεις των μελών της σχολικής τάξης. Ειδικότερα, καταπίνεται με τις εξής θεματικές: Δυναμική της ομάδας, ρόλοι δασκάλου-μαθητή, κοινωνικά συστήματα, διαχείριση της επικοινωνίας, ψυχομετρικά και κοινωνιολογικά εργαλεία, διαχείριση συναισθημάτων, προγράμματα κοινωνικής και συναισθηματικής αγωγής.

• Ενταξιακή Εκπαίδευση

Η ενταξιακή εκπαίδευση αφορά όλους ανεξαιρέτως τους μαθητές/εκπαιδευόμενους, συμπεριλαμβανομένων

αυτών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και εκείνων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και προέρχονται από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Στοχεύει πρωτίστως στη δημιουργία σχολικών κοινοτήτων/δομών εκπαίδευσης που να δίνουν έμφαση στην ιδέα της ποικιλότητας, στην ανάπτυξη συνεργατικών πρακτικών και, κατ' επέκταση, στην καλλιέργεια του σεβασμού και στην ενδυνάμωση όλων των μελών της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός του μαθήματος είναι η διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων ανεξαιρέτως των μαθητών/εκπαιδευόμενων στο εκπαιδευτικό αγαθό και η υπερπήδηση των δομικών εμποδίων και στερεοτύπων του συστήματος που το καθιστούν αδύναμο να ανταποκριθεί στην ετερογένεια των αναγκών του πληθυσμού. Ενδεικτικές θεματικές είναι οι ακόλουθες: η διαφοροποιημένη διδασκαλία, οι βασικές αρχές και τεχνικές της ενεργητικής και βιωματικής μάθησης και της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας, η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες, οι τέχνες και τα πολυτροπικά μέσα ως προς τον εμπλουτισμό της διδακτικής πράξης και την ανταπόκριση στις ανάγκες και στα ενδιαφέροντα όλων των μαθητών/εκπαιδευόμενων.

• Καινοτομία και Δημιουργικότητα στην Εκπαίδευση

Στο πλαίσιο του μαθήματος διερευνάται η σημασία της καινοτομίας και της δημιουργικότητας ως επίκαιρων κοινωνικών αλλά και εκπαιδευτικών θεματικών, στο μέτρο που προκρίνονται διεθνώς δεξιότητες, όπως η ευελιξία, η προσαρμογή στις αλλαγές, η επίλυση προβλημάτων. Επιπλέον, παρουσιάζονται ποικίλες τεχνικές ενεργοποίησης της δημιουργικής σκέψης, οι οποίες αποτελούν χρηστικό εργαλείο στην παραγωγή πολλών, πρωτότυπων και εναλλακτικών ιδεών και στην αντιμετώπιση ποικίλων προβλημάτων που προκύπτουν από την κρίση και τις προκλήσεις των καιρών. Το μάθημα αυτό αποβλέπει στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων για την προαγωγή της ευρηματικότητας αλλά και ετοιμότητας των φοιτητών να αξιοποιούν μεθόδους στην καθημερινή προσωπική και επαγγελματική τους ζωή.

• Διαχείριση της Σχολικής Τάξης

Οι κυριότερες συνιστώσες του μαθήματος είναι οι ακόλουθες: Πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς, διαχείριση κρίσεων, σχέσεις εκπαιδευτικών-μαθητών, σχολικό κλίμα, αποτελεσματικότητα διδακτικού έργου, στρατηγικές σχεδιασμού και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, ομαδοσυνεργατικές μορφές διδασκαλίας, διατομικές αποκλίσεις, χαρακτηριστικοί μαθητές, μαθητές σε επικινδυνότητα, αξιολόγηση διδασκαλίας και μάθησης.

• Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Στο μάθημα αυτό επιχειρείται η μελέτη της εκπαίδευσης ως πολυσύνθετος κοινωνικός θεσμός μετάδοσης γνώσης αλλά και αναπαραγωγής των υφιστάμενων κοινωνικών, οικονομικών και πολιτισμικών δομών. Το μάθημα πραγματεύεται τη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού θεσμού μέσω των βασικών θεωριών που εξηγούν τη δομή και κυρίως τις λειτουργίες της εκπαίδευσης, καθώς και τη συσχέτισή της με ευρύτερες αλλαγές των εκπαιδευτικών συστημάτων στον διεθνή χώρο. Ειδικότερα,

στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος εξετάζεται η σχολική τάξη ως κοινωνικό υποσύνολο και μελετώνται οι βασικοί συντελεστές και οι σχέσεις μεταξύ τους στα πλαίσια της σχολικής πράξης.

• Επίκαιρα Ζητήματα στην Εκπαίδευση

Το μάθημα αυτό πραγματεύεται επίκαιρες θεματικές ενότητες που βρίσκονται στο επίκεντρο των διεθνών εκπαιδευτικών συστημάτων. Το σημερινό σχολείο διαμορφώνει μια νέα πραγματικότητα, η οποία οφείλει να λαμβάνει ευρωπαϊκή διάσταση, να καλλιεργεί τον σεβασμό στη διαφορετικότητα, να αξιοποιεί εναλλακτικές στρατηγικές διδασκαλίας μαθητών σε κίνδυνο αποτυχίας ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, να προλαμβάνει φαινόμενα ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού και να διαμορφώνει τον σχολικό χώρο και τον ελεύθερο χρόνο προς όφελος του μαθητή και της μάθησης. Στο πλαίσιο του μαθήματος δίνονται ευκαιρίες για συζήτηση και προβληματισμό σε επίκαιρα ερωτήματα, όπως σχέση πολιτισμού, κοινωνικής δομής, φύλου, φυλής και εκπαίδευσης, κοινωνική διαστρωμάτωση, διαχείριση κρίσεων, κ.ά.

• Η Ελληνική Γλώσσα στο Σύγχρονο Πολυπολιτισμικό Σχολείο: Σχεδιασμός, Μεθοδολογία, Πρακτικές

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τα ακόλουθα: Η πολυγλωσσία στην εκπαίδευση. Η ελληνική γλώσσα ως πρώτη, δεύτερη και τρίτη γλώσσα στο ελληνικό σχολείο και η διδασκαλία άλλων γλωσσών. Τα χαρακτηριστικά της γλωσσικής ανάπτυξης σε δίγλωσσους και πολύγλωσσους μαθητές. Τα επίπεδα ελληνομάθειας, ενδεικτικοί φορείς πιστοποίησης και αντιπροσωπευτικό υλικό διδασκαλίας ανά επίπεδο. Σχεδιασμός και προσαρμογή αναλυτικού προγράμματος σπουδών για τη γλώσσα για μικτές τάξεις. Δημιουργία διαφοροποιημένου υλικού. Καλλιέργεια γλωσσικών δεξιοτήτων μέσα από διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα. Εργαλεία αξιολόγησης του γλωσσικού επιπέδου. Αξιοποίηση της τεχνολογίας.

• Σύγχρονες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τις ακόλουθες θεματικές: Καινοτομία και Δημιουργικότητα στην Εκπαίδευση, Σύγχρονες Καινοτόμες Δράσεις, Βιωματική Εκπαίδευση και Μάθηση, Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή, Καλλιέργεια Δεξιοτήτων Ζωής, Αξιοποίηση της Διαφορετικότητας των Μαθητών, Διαφοροποιημένη Διδασκαλία, Δυναμική των Ομάδων, Κλίμα της Σχολικής Τάξης, Κοινωνικές Σχέσεις των Μαθητών, Επικοινωνία Αλληλεπίδραση στη Σχολική Τάξη, Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Μικροδιδασκαλίες - Μικρομαθήματα.

• Θεωρίες της Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Οι κυριότερες συνιστώσες του μαθήματος είναι οι ακόλουθες: Η Εκπαίδευση Ενηλίκων στη χώρα μας: ιστορική αναδρομή και σύγχρονη πραγματικότητα - Εκπαίδευση Ενηλίκων, Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση, Διά Βίου Μάθηση - Εκπαίδευση Ενηλίκων και Ευρωπαϊκή Πολιτική - Η Εκπαίδευση Ενηλίκων στον αγγλοσαξονικό και γερμανικό χώρο: διεθνής έρευνα και προοπτική - Εκπαίδευση Ενηλίκων και συναφή εκπαιδευτικά πεδία -Ενηλικιότητα και θεσμοί της Εκπαίδευσης Ενηλίκων - Ο ενήλικος εκπαιδευόμενος: Προϋποθέσεις και κίνητρα μάθησης - Εμπόδια και αντιστάσεις του εκπαιδευόμενου - Η απορία

του Σωκράτη και το αποπροσανατολιστικό δίλημμα του Mezirow - Προκαταλήψεις και στερεότυπα: νοητικές συνήθειες - Η περιπέτεια της μετασχηματίζουσας μάθησης -Κριτικό ερώτημα και κριτικός στοχασμός- κριτική ερώτηση και κριτική σκέψη - Εμπειρία και εκπαίδευση: John Dewey - Ανδραγωγική: Malcolm Knowles - Κριτική συνειδητοποίηση: Paulo Freire - Κριτική Παιδαγωγική: Jürgen Habermas - Η Προσωποκεντρική θεωρία: Carl Rogers - Η Μετασχηματίζουσα Μάθηση: Jack Mezirow - Το κοινωνικό πλαίσιο: Peter Jarvis -Ο κύκλος της μάθησης: David Kolb - Κριτική της ιδεολογίας: Stephen Brookfield - Συναισθηματική νοημοσύνη: Daniel Goleman.

• Επαγγελματική Αυτονομία και Επαγγελματική Εξέλιξη του Εκπαιδευτικού/Εκπαιδευτή

Οι κυριότερες συνιστώσες του μαθήματος είναι οι ακόλουθες: Ο εκπαιδευτής ως εμψυχωτής της ομάδας - Κανόνες και τρόποι ανάπτυξης αισθήματος εμπιστοσύνης και σεβασμού - Το χιούμορ του εκπαιδευτή - Φύλο και επικοινωνία μέσα στην ομάδα μάθησης - Ηλικία και φύλο εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων - Ρόλος και Συμπεριφορά των δύο φύλων - Αναστοχασμός του εκπαιδευτικού έργου και αυτοαξιολόγηση.

• Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες - Κοινωνικός Αποκλεισμός και Διά Βίου Μάθηση

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων των φοιτητών για την ψυχοκοινωνική υποστήριξη μαθητών και των οικογενειών τους που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (μετανάστες, πρόσφυγες, μονογονεϊκές οικογένειες, άτομα με παραβατική συμπεριφορά, άτομα με αναπηρία, πρώην χρήστες ουσιών, αποφυλακισμένοι, ομάδες με το στίγμα της αποτυχίας, κ.λπ.) και γενικότερα σε πολυπολιτισμικές ομάδες, οι οποίες βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να ενταχθούν ομαλά και δημιουργικά στην κοινωνία. Βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι η εφαρμογή εκπαιδευτικών τεχνικών που προωθούν την επικοινωνία και τη συνεργασία και η αναθεώρηση απόψεων και στερεοτυπικών παραδοχών που οδηγούν σε λανθασμένους χειρισμούς.

• Σχεδιασμός και Εκτέλεση Μικροδιδασκαλίας II

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση δεξιοτήτων πάνω στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και αξιολόγηση μιας μικροδιδασκαλίας. Ειδικότερα, οι φοιτητές μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση να εκδηλώνουν αποτελεσματικές διδακτικές προσεγγίσεις μέσω της τεχνικής της μικροδιδασκαλίας, να εντοπίζουν μορφές συμπεριφοράς, οι οποίες δημιουργούν προβλήματα στην επικοινωνία εκπαιδευτικού-μαθητή ή/και που δεν προωθούν τη διαδικασία της μάθησης, να αναστοχάζονται πάνω στις τεχνικές διδασκαλίας και επικοινωνίας με αφετηρία τις εμπειρίες τους, να οργανώνουν συνεκτικές μορφές εργασίας και να αναθεωρούν απόψεις και στάσεις τους σχετικά με τον χειρισμό των περιεχομένων διδασκαλίας και τη διαχείριση προβλημάτων.

• Μετασχηματίζουσα Μάθηση και Τέχνη στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Οι κυριότερες συνιστώσες του μαθήματος είναι οι ακόλουθες: Ενσυναίσθηση και Συναισθηματική Νοημοσύνη - Ενσυναίσθητικές/βιωματικές δραστηριότητες Εν-

συναισθητική προσέγγιση ενός έργου τέχνης - Αρχές της Μετασηματιζόμενης Μάθησης και Εφαρμογές - Κριτική προσέγγιση έργων τέχνης - Αξιοποίηση της Τέχνης στην εκπαιδευτική διαδικασία - Τεχνικές και οφέλη - Διδακτικές προσεγγίσεις με την αξιοποίηση της τέχνης.

Καινοτόμες Πολιτικές και Πρακτικές στην Εκπαίδευση Ενηλίκων Οι βασικές συνιστώσες του μαθήματος είναι: Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση ενηλίκων, Τεχνικές εκπαίδευσης ενηλίκων από απόσταση, Διά Βίου μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων, Συνεργατική μάθηση και τεχνικές ενίσχυσης του μαθησιακού περιβάλλοντος, Συμβουλευτική Ενηλίκων, Ο σύγχρονος ρόλος και το προφίλ του εκπαιδευτή ενηλίκων, Διαχείριση της διαφορετικότητας.

- Καινοτόμες Πολιτικές και Πρακτικές στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Οι βασικές συνιστώσες του μαθήματος είναι: Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση ενηλίκων, Τεχνικές εκπαίδευσης ενηλίκων από απόσταση, Δια Βίου μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων, Συνεργατική μάθηση και τεχνικές ενίσχυσης του μαθησιακού περιβάλλοντος, Συμβουλευτική Ενηλίκων, Ο σύγχρονος ρόλος και το προφίλ του εκπαιδευτή ενηλίκων, Διαχείριση της διαφορετικότητας.

- Σχεδιασμός, Εφαρμογή και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Οι βασικές συνιστώσες του μαθήματος είναι: Η φιλοσοφία και η σκοποθεσία ενός προγράμματος εκπαίδευσης ενηλίκων - Το πρόβλημα της διατύπωσης σκοπών και στόχων - Στόχοι γνώσης, ικανοτήτων και συμπεριφοράς: το πρόβλημα της ιεράρχησης των στόχων - Μεθοδολογική προσέγγιση του περιεχομένου - Αξιολόγηση του προγράμματος - Τεχνικές Αξιολόγησης - Σύμπραξη σκοπών/στόχων, περιεχομένου, μέσων, μορφών εργασίας, εκπαιδευτικών τεχνικών και αξιολόγησης - Σφάλματα κατά την αξιολόγηση - Στρατηγική και εκπαιδευτικές τεχνικές: διάκριση του περιεχομένου τους - Οι εφαρμοζόμενες στρατηγικές και τεχνικές στην εκπαίδευση ενηλίκων.

- Η Ομάδα Μάθησης στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Οι βασικές συνιστώσες του μαθήματος είναι: Σύνθεση και ομοιογένεια της ομάδας - Δυναμική και διεργασία της ομάδας - Πορεία και φάσεις ανάπτυξης της ομάδας - Συγκρούσεις και προβλήματα μέσα στην ομάδα - Αναδυόμενοι ρολοί μέσα στην ομάδα - Ασυμφωνία λεκτικών και μη λεκτικών σημάτων - Μορφές μη λεκτικής συμπεριφοράς - Μη λεκτική συμπεριφορά και συναισθηματικό κλίμα - Η μη λεκτική συμπεριφορά εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων - Προβλήματα αποκωδικοποίησης μη λεκτικών σημάτων.

- Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Επιμόρφωση Ενηλίκων και Αγορά Εργασίας

Το μάθημα παρέχει τη βασική γνώση σε σχέση με τη σύνδεση εκπαίδευσης, κατάρτισης και αγοράς εργασίας, τη Διά Βίου Μάθηση και τη Διά Βίου Εκπαίδευση, καθώς και τις μορφές τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης. Εστιάζεται στην επαγγελματική ανάπτυξη των ενηλίκων και τη σύνδεση της με τη διά βίου μάθηση. Στόχος είναι η συνειδητοποίηση της αξίας της, η κατανόηση των αρχών της και του ανθρωπιστικού της ρόλου και τέλος ο συσχε-

τισμός της με τις τρέχουσες εξελίξεις της κοινωνίας και τις απαιτήσεις της σύγχρονης ζωής.

- Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Το μάθημα παρέχει τη βασική γνώση σε σχέση με την καθοδήγηση και τη συμβουλευτική. Εστιάζεται στην κατανόηση των αναγκών του ατόμου στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας, καθώς και των αρχών, μεθόδων και στρατηγικών για καθοδήγηση και συμβουλευτική. Σημαντικό στόχο του μαθήματος αποτελεί η ανάπτυξη και ενίσχυση στρατηγικών στο άτομο, ώστε να μπορεί να κάνει έξυπνες επιλογές και να προσαρμόζεται αποτελεσματικά στο περιβάλλον του και στην κοινωνία. Επίσης, το μάθημα αυτό προσφέρει την ευκαιρία για την ενασχόληση με ζητήματα που μπορεί να επηρεάζουν τη διαδικασία της καθοδήγησης και της συμβουλευτικής σε περιβάλλοντα με διάφορες πολιτισμικές ομάδες.

- Διαπολιτισμική Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Μειονοτήτων

Το μάθημα αυτό δίνει έμφαση στην ανάπτυξη γνώσης, δεξιοτήτων και στάσεων για την αποτελεσματικότερη συμβουλευτική και καθοδήγηση από τον σχολικό σύμβουλο ατόμων με διαφορετικά χαρακτηριστικά, όπως είναι η κουλτούρα, η φυλή, το γένος, οι σεξουαλικοί προσανατολισμοί, οι θρησκευτικές προτιμήσεις και οι ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και εξελικτικές διαταραχές. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην ανάπτυξη επίγνωσης και αφύπνισης του σχολικού συμβούλου σχετικά με τις αξίες, στάσεις και πεποιθήσεις των διαφόρων ατόμων, όπως αυτές σχετίζονται με τη συμβουλευτική και καθοδήγηση στα πλαίσια μιας πολυποικίλης κοινωνίας. Παρέχει τρόπους για να κατανοήσει ο φοιτητής πώς ποικίλες αξίες, ήθη και έθιμα, μορφές αλληλεπίδρασης, κοινωνικές συνθήκες και τάσεις σχετίζονται με πολιτισμικές και εθνικές διαφορές που μπορεί να επηρεάζουν τη συμβουλευτική.

6.9 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Στο Δ' εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και ο προτεινόμενος επιβλέπων και στην οποία επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η ΣΕ ορίζει τον επιβλέποντα και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων.

ΑΡΘΡΟ 7

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.1 Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Π.Μ.Σ. δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι οποίες δεν υπερβαίνουν το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.

Η οργάνωση μαθημάτων, σεμιναρίων ή φροντιστηριακών και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύνανται να υποστηριχθούν

με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών/τριών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών/τριών με φυσική παρουσία.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

7.2 Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι οποίες δεν υπερβαίνουν το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.

Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

ΑΡΘΡΟ 8

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους δι-αρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας/Μία μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 80% των ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τριας ξεπερνά το 20% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

8.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές

εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ή και να στηριχθεί σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες ή και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10 με ενδιάμεση στρογγυλοποίηση στο μισό βαθμό (0,5). Ο ελάχιστος βαθμός επιτυχούς εξέτασης είναι το πέντε (5,00). Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον/την διδάσκοντα/ουσα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος.

8.5 Το ποσοστό συμμετοχής των εργασιών και σεμιναρίων στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, έπειτα από εισήγηση του/της διδάσκοντα/ουσας κάθε μαθήματος και αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών του Π.Μ.Σ.

8.6 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.7 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Σ.Ε και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

8.8 Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.9 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.10 Μαθήματα στα οποία κάποιος/α δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ωστόσο το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

8.11 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφολωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

8.12 Αν ο/η φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

8.13 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Συνέλευσης συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

8.14 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = (\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k) / \text{ΣΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

BM_k = βαθμός του μαθήματος k

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος k

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατόν είκοσι (120) ECTS.

ΑΡΘΡΟ 9

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

9.1 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε αυτά.

9.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του κάθε Π.Μ.Σ.

9.3 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Συνέλευση ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της

εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

9.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/της φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/της επιβλέποντος/ουσας προς τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχουν και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

9.5. Η ΜΔΕ μπορεί να γράφεται στην Ελληνική ή την Αγγλική γλώσσα. Η έκτασή της κυμαίνεται από 16.000 έως 18.000 λέξεις και περιλαμβάνει υποχρεωτικά σύντομη περιγραφή του περιεχομένου (περίληψη) στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Η εργασία πρέπει να είναι δακτυλογραφημένη, σε διάστιχο 1.5, μέγεθος γραμματοσειράς 12 (Times new Roman ή Arial ή Calibri) και σελίδες μεγέθους A4. Στο εξώφυλλο αναγράφεται το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, το όνομα του/της ΜΦ, το όνομα του/της επιβλέποντος/ουσας, ο τίτλος της Μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, και το ακαδημαϊκό έτος. Η βιβλιογραφία και οι ενδοκειμενικές αναφορές συντάσσονται σύμφωνα με το σύστημα APA. Η εργασία ολοκληρώνεται και υποβάλλεται για κρίση στο τέλος του δ' εξαμήνου σπουδών. Κατατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή.

9.6 Για να εγκριθεί η εργασία, ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

9.7 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους.

β) ομότιμοι Καθηγητές/τριες ή φυσηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένοι/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες/τριες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες/τριες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές/τριες και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

9.8 Η τελική αξιολόγηση της Διπλωματικής Εργασίας γίνεται στην κλίμακα από 1- 10 από την καθορισμένη τριμελή επιτροπή με δημόσια υποστήριξη και θεωρείται ότι έχει αξιολογηθεί επιτυχώς αν η βαθμολογία που θα λάβει είναι ίση ή μεγαλύτερη του πέντε (5).

9.9 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

9.10 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

ΑΡΘΡΟ 10 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

10.1 Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

10.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<https://access.uoa.gr>).

10.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών/τριών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

10.4 Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

10.5 Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

10.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

10.7 Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύναται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

10.8 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμ-

μα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

10.9 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 17).

10.10 Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

10.11 Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Διαχείριση της Σχολικής Μονάδας και Διά Βίου Μάθηση» οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 600 ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

ΑΡΘΡΟ 11 ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

11.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ές φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

11.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.

11.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

11.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

11.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

11.6 Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 3.3 του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

11.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

ΑΡΘΡΟ 12 ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ

Για την πραγματοποίηση των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες μπορούν να λάβουν υποτροφίες και βραβεία.

12.1 Χορήγηση υποτροφίας αριστείας

Προβλέπεται η χορήγηση μίας υποτροφίας αριστεί-

ας ανά ειδίκευση, η οποία αποδίδεται σε αριστούχους φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. βάσει της επίδοσής τους στα μαθήματα του Α' εξαμήνου. Η υποτροφία απαλλάσσει τους/τις δικαιούχους τους από τα τέλη φοίτησης του τελευταίου εξαμήνου διδασκαλίας μαθημάτων.

Προϋποθέσεις

Υποψηφιότητα για υποτροφίες αριστείας μπορούν να καταθέσουν οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης. Οι υποψήφιοι/ιες δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Κριτήρια

- βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα, με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του εννέα (9),
- επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών,
- ατομικό και οικογενειακό εισόδημα.

Σε περίπτωση ισοβαμίας και σύμπτωσης εισοδήματος, γίνεται κλήρωση. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια αποποιηθεί την υποτροφία, αυτή παρέχεται στον/στην επόμενο/η στη σειρά κατάταξης.

Διαδικασία

Οι φοιτητές/τριες μετά την πρόσκληση υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος αίτηση συνοδευόμενη υποχρεωτικά από τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

- 1) αναλυτική βαθμολογία,
- 2) υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη μέσω της πλατφόρμας gov.gr, με το εξής κείμενο: «Δεν κατέχω έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε λαμβάνω υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα»,
- 3) πρόσφατο εκκαθαριστικό εφορίας (ατομικό και οικογενειακό).

Η Σ.Ε του ΠΜΣ εξετάζει τις υποψηφιότητες και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αποφασίζει σχετικά.

12.2 Βραβεία Αριστείας. Το ΠΜΣ μπορεί να απονέμει βραβεία αριστείας στους/ις τρεις πρώτους φοιτητές/τριες κάθε σειράς με την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου, έπειτα από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Τα βραβεία δεν έχουν οικονομικό όφελος. Το βραβείο υπογράφεται από τον Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τον/την Πρόεδρο του Τμήματος.

Προϋποθέσεις

1. Μέσος όρος μαθημάτων Α' και Β' εξαμήνου μεγαλύτερος/ίσος του εννέα (9),
2. Ολοκλήρωση και επιτυχής εξέταση στην εξεταστική του Φεβρουαρίου (Α' εξάμηνο) και Ιουνίου (Β' εξάμηνο) στα κανονικά έτη σπουδών (Α' και Β' εξάμηνο κάθε σειράς).

Διαδικασία

Μετά την κατάθεση της βαθμολογίας του Ιουνίου, η Σ.Ε. εξετάζει τις βαθμολογίες των φοιτητών/τριών της σειράς, και εφ' όσον πληρούνται οι προηγούμενες προϋποθέσεις κατατάσσει τους/τις φοιτητές/τριες σε φθίνουσα σειρά (ως προς τον μέσο όρο της βαθμολογίας τους)

και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την απονομή βραβείων στους/ις τρεις (3) πρώτους φοιτητές/τριες.

Μέσος Όρος: Σε όλες τις περιπτώσεις απονομής υποτροφιών ή βραβείων ο μέσος όρος υπολογίζεται από τον τύπο:

$$\text{Μέσος Όρος} = \left(\sum_{\kappa=1}^N \text{BM}_{\kappa} \cdot \text{ΠΜ}_{\kappa} \right) / \Sigma\text{ΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων των εξαμήνων κατά περίπτωση,

BM_κ = βαθμός του μαθήματος κ,

ΠΜ_κ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ,

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων του/των εξαμήνου(ων) κατά περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 13

ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

13.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης.

13.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία της του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης.

13.3 Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

- α) τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων,
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

13.4 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

13.5 Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

13.6 Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

- α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,
- β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

ΑΡΘΡΟ 14
ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/
ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.

14.1 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες/τριες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες/τριες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές/τριες και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

14.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης της Τμήματος, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

14.3 Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύνανται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Π.Μ.Σ.

14.4 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο του/της διδάσκοντα/ουσας,

β) την ιδιότητά του/της (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),
δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

14.5 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

14.6 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

ΑΡΘΡΟ 15
ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

15.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση του Τμήματος διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

15.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/τρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

15.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

15.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

15.5 Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, ανάλογα με την ειδίκευση την οποία έχει παρακολουθήσει ο/η φοιτητής/τρια, με τίτλο «Διαχείριση της Σχολικής Μονάδας και Διά Βίου Μάθηση» ("School Management and Lifelong Learning") με ειδίκευση στη «Διαχείριση και Ανάπτυξη της Σχολικής Μονάδας: Παιδαγωγικές και Διοικητικές Πρακτικές» ("School Management and Development: Educational and Administrative Practices") ή με ειδίκευση στην «Εκ-

παίδευση Ενηλίκων. Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» ("Adult Education. Continuing Education and Lifelong Learning").

ΑΡΘΡΟ 16 ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

16.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του/ης Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ., του/της Προέδρου του Τμήματος, του/της Κοσμήτορα της Σχολής ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

16.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

16.3 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

ΑΡΘΡΟ 17 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Π.Μ.Σ.

17.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους/τις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

17.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ και σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες του Τμήματος και του ΠΜΣ.

Το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ) που εφαρμόζεται στο ΕΚΠΑ περιλαμβάνει όλες εκείνες τις διαδικασίες - διεργασίες που απαιτούνται για την συστηματική αξιολόγηση (εσωτερική και εξωτερική) και βελτίωση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου που συντελείται στο ΕΚΠΑ, καθώς και την εφαρμογή διαδικασιών πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών του. Το πεδίο εφαρμογής του ΕΣΔΠ είναι η ακαδημαϊκή πιστοποίηση των Προγραμμάτων Σπουδών του Ιδρύματος, η πιστοποίηση του ΕΣΔΠ καθώς και η εφαρμογή της διασφάλισης ποιότητας στις ακαδημαϊκές και υπηρεσιακές μονάδες και το ανθρώπινο δυναμικό.

Από την ίδρυση του ΠΜΣ «Διαχείριση Σχολικής Μονάδας και Διά Βίου Μάθηση», υιοθετήθηκαν διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας και αξιολόγησης οι οποίες πραγματοποιούνται με βάση την διεργασία 4 του ΕΣΔΠ ΕΚΠΑ που φέρει τον τίτλο «Εσωτερική Αξιολόγηση». Οι εν λόγω διαδικασίες αξιολόγησης περιλαμβάνουν αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του ΠΜΣ. Το Πρόγραμμα Σπουδών αξιολογείται συστηματικά σε συνεχή βάση με τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών, των διδασκόντων/ουσών και τις προτάσεις άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Επίσης, ανιχνεύονται και λαμβάνονται υπόψη οι μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας για την καλύτερη προσαρμογή του ΠΜΣ ως προς αυτές.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/τις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ.

Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης, συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και δράσεων του προγράμματος μεταπτυχιακών

σπουδών, και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, τα μέλη της διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και η ΟΜΕΑ του Τμήματος.

Η διαδικασία της ετήσιας Εσωτερικής Αξιολόγησης αναδεικνύει τα δυνατά και αδύνατα στοιχεία της λειτουργίας του ΠΜΣ και στοχεύει μεταξύ άλλων στην θέσπιση νέων στόχων και την αντιστοίχιση τους με τα επιθυμητά επίπεδα ποιότητας.

Ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα των διαδικασιών της ετήσιας περιοδικής αξιολόγησης του ΠΜΣ, το οποίο ωστόσο δύναται να διαφοροποιείται βάσει των εκάστοτε συνθηκών, περιγράφεται παρακάτω ως εξής:

1. Ετήσιος προγραμματισμός και καθορισμός στόχων ποιότητας για το ακαδημαϊκό έτος: μέχρι 30 Οκτωβρίου.

2. Έναρξη διαδικασίας εσωτερικής εξαμηνιαίας αξιολόγησης από φοιτητές/τριες και τελειόφοιτους/ες: α) ενεργοποίηση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων φοιτητών/τριών και τελειοφοίτων μέχρι 15 Δεκεμβρίου, β) διενέργεια αξιολόγησης μέχρι 15 Ιανουαρίου.

3. Έναρξη διαδικασίας εσωτερικής εξαμηνιαίας αξιολόγησης από μέλη διδακτικού προσωπικού μέσω απογραφικών δελτίων εξαμηνιαίου μαθήματος (15 Δεκεμβρίου έως 15 Ιανουαρίου).

4. Επεξεργασία ερωτηματολογίων και δελτίων μαθημάτων και σύνταξη σχετικής έκθεσης αποτίμησης (15 Ιανουαρίου έως τέλη Φεβρουαρίου).

5. Δήλωση δεδομένων Ποιότητας για το ΠΜΣ στο ΟΠΕΣΠ της ΕΘΑΑΕ (έως 31 Μαρτίου).

6. Έναρξη διαδικασίας εσωτερικής εξαμηνιαίας αξιολόγησης από φοιτητές/τριες και τελειόφοιτους/ες: α) ενεργοποίηση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων φοιτητών/τριών και τελειοφοίτων (έως 15 Μαΐου), β) διενέργεια αξιολόγησης (15 Μαΐου μέχρι 15 Ιουνίου).

7. Έναρξη διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης από μέλη διδακτικού προσωπικού μέσω απογραφικών δελτίων εξαμηνιαίου μαθήματος (15 Μαΐου μέχρι 15 Ιουνίου).

8. Συμπλήρωση και συλλογή δελτίων ετήσιας αποτίμησης της ερευνητικής και διδακτικής δραστηριότητας του συνόλου των διδασκόντων/ουσών (15 Μαΐου μέχρι 15 Ιουνίου).

9. Επεξεργασία ερωτηματολογίων και σύνταξη σχετικής έκθεσης αποτίμησης (15 Ιουνίου έως 30 Ιουνίου).

10. Επεξεργασία και αποτίμηση δελτίων μαθημάτων και εντύπων ερευνητικής και διδακτικής δραστηριότητας και δημιουργία πινάκων με στατιστικά στοιχεία και ποιοτικά δεδομένα (15 Ιουνίου έως 30 Ιουνίου).

11. Εσωτερική Αξιολόγηση από ΜΟΔΙΠ ΕΚΠΑ και σύνταξη Έκθεσης ευρημάτων και Καταλόγου ενεργειών βελτίωσης (1η Ιουλίου έως 15 Ιουλίου).

Τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης αποτυπώνονται σε ειδικό πρακτικό που συντάσσεται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π, στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά τα ευρήματα της αξιολόγησης, οι προτεινόμενες βελτιωτικές ενέργειες, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους, οι εμπλεκόμενοι/ες σε αυτές και οι απαιτούμενοι πόροι.

Τα αποτελέσματα της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης γίνονται αντικείμενο συζήτησης σε συνάντηση που διοργανώνεται από τον Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τους/τις διδάσκοντες/ουσες και τα μέλη της διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης του ΠΜΣ οπωσδήποτε πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας καθορισμού των ετήσιων στόχων του ΠΜΣ για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη στη διαμόρφωση, επικαιροποίησή τους. Επίσης, τίθενται τα τρέχοντα δεδομένα στην αγορά εργασίας, οι εξελίξεις και οι προοπτικές του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου αλλά και οι ανάγκες της κοινωνίας σε συνδυασμό με τις υποδείξεις των φοιτητών/τριών και του διδακτικού προσωπικού σχετικά με σημεία που επιδέχονται βελτίωσης. Επιπλέον, βάσει των αποτελεσμάτων της εν λόγω αξιολόγησης γίνονται οι αναγκαίες κατά περίπτωση διορθωτικές κινήσεις στις παραμέτρους του ΠΜΣ, όπως επί παραδείγματι η επικαιροποίηση ή τροποποίηση του περιεχομένου ύλης των μαθημάτων, η εισαγωγή εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, η προσθήκη ή αφαίρεση μαθημάτων του ΠΜΣ κ.ά.

Η κοινοποίηση των Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων Αξιολόγησης, των δεικτών παρακολούθησης και των σχετικών πινάκων προβλέπεται να γίνεται μέσω δημοσίευσης στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ, ώστε να διευκολύνεται η διαδικασία πληροφόρησης και να δίνεται δυνατότητα ανατροφοδότησης όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία αναμένεται να αναδειχθούν τα θετικά στοιχεία του ΠΜΣ αλλά και να αντιμετωπιστούν δημιουργικά και εποικοδομητικά τα αδύναμα σημεία του, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών και παροχών αλλά και η αποδοτικότητα των διδασκόντων/ουσών του.

ΑΡΘΡΟ 18

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2027-2028, εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 19

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Διατριβών Ε.Κ.Π.Α. ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΜΕΛΕΤΙΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

